

SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

- w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **764 zł**.

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki uważa się dochód następujących członków rodziny:

1) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:

- osoby wymagającej opieki;
- rodziców osoby wymagającej opieki;
- małżonka rodzica osoby wymagającej opieki;
- osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko;
- pozostających na utrzymaniu wyżej wymienionych osób dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia;

- z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentacji na jej rzecz;

2) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- osoby wymagającej opieki;
- małżonka osoby wymagającej opieki;
- osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko;
- pozostających na utrzymaniu wyżej wymienionych osób dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia;

- z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

W przypadku, gdy prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na osobę znajdującą się pod opieką opiekuna prawnego lub umieszczoną w rodzinie zastępczej spokrewnionej w

rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uwzględnia się dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz dochód osoby wymagającej opieki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **620,00 zł** miesięcznie.

Kwotę specjalnego zasiłku opiekuńczego za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymana kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Prawo do tego świadczenia ustala się na okres zasiłkowy, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczeń rodzinnych ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowy.

Ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, organ właściwy zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w celu weryfikacji okoliczności dotyczących sprawowania opieki, o której mowa w art. 16a ust. 1. Aktualizację tego wywiadu przeprowadza się po upływie 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który ustalone zostało prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do sprawowania opieki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje gdy:

Osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna.
- legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osoba wymagająca opieki:

- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu

wykonywającego działalność leczniczą korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu.

oraz:

- na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo zasiłku dla opiekuna;
- na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zarejestrowanie w powiatowym urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy lub posiadanie statusu bezrobotnego nie ma wpływu na uprawnienie do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W przypadku gdy o świadczenie ubiega się rolnik, małżonek rolnika bądź domownik, świadczenie przysługuje odpowiednio:

- rolnikowi w przypadku zaprzestania prowadzenia przez niego gospodarstwa rolnego
- małżonkowi rolnika lub domownikowi w przypadku zaprzestania prowadzenia przez niego gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez niego pracy w gospodarstwie rolnym.

- po przyznaniu przez organ właściwy specjalnego zasiłku opiekuńczego i utracie dotychczasowego tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego w KRUS w związku z zaprzestaniem prowadzenia gospodarstwa rolnego/wykonywania w nim pracy, osoba uprawniona do w/w świadczenia będzie mogła złożyć do KRUS wnioski o objęcie jej nowym tytułem ubezpieczenia emerytalno-rentowego na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. W przypadku objęcia jej tym nowym tytułem ubezpieczenia, składki na to ubezpieczenie, na podstawie decyzji KRUS, będzie opłacał do KRUS organ właściwy, który przyznał specjalny zasiłek opiekuńczy, ze środków budżetu państwa, (osoba ta zachowa więc status ubezpieczonej w KRUS).

- jeśli osoba ta nie złoży do KRUS wniosku o objęcie jej ww. nowym tytułem ubezpieczenia emerytalno-rentowego w KRUS, i w wyniku rozstrzygnięcia KRUS, z powodu zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego/wykonywania w nim pracy, utraci status osoby ubezpieczonej w KRUS, finalnie zostanie zgłoszona przez organ właściwy do ubezpieczenia emerytalno-rentowego w ZUS i organ właściwy będzie opłacał składki na to ubezpieczenie do ZUS ze środków budżetu państwa.

UWAGA!

W przypadku wystąpienia zmian w liczbie członków rodziny, uzyskania dochodu lub innych zmian mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych, w tym na wysokość otrzymywanych świadczeń, osoba uprawniona jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego świadczenia rodzinne.

Należy niezwłocznie poinformować organ właściwy o wyjeździe/pobycie wnioskodawcy lub członka rodziny poza granice Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem wyjazdu lub pobytu turystycznego, leczniczego lub związanego z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.